

**Ethica Epistolaris Seu Epistolae Morales Ad usum
familiarem Vario Argvmento Scriptæ**

Pexenfelder, Michael

Dilingae, 1686

IX. Antonio Sylvio adolescenti, Amicitiam malè initam citò dissolvendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69435](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69435)

ANTONIO SILVIO

Adolescenti,

*Amicitiam male initam, citò dissolven-
dam esse.*

Nimis serò doles, in charybdin te incidiſ-
ſe, Antoni, & pro Achate fido, nescio
quem congerronem tibi associâſſe. Omnia
communia cum ipso habere desiderabas; ha-
buisti, nempe vitia & malos mores: in fron-
te Gratias videbatur præferre; experius es
Veneres in ore spurco ſeffitantes; apem cre-
debas mella congerentem, nunc ſentis acu-
leos: hunc errorem tibi imputa, qui verbis
meis non auſcultâſſi, non ſenel te amicè
hortantis, ut prius *Deligas*, quem *Diligas*.
In hanc amicitiam inconsulto te impetu con-
jecisti; implicatiūs nunc hæret nexus, quām
ut ſine violentia te expedire poſſis; Pirithoo
te adjunxiſſi Theseum, quocum ad inferos de-
ſcenderes. Nimirum blandis sermonibus te
deceptum, & in Labyrinthum inductum scri-
bis. Nunc quid agas? Catonis quidem moni-
to, amicitiæ male coalitiæ, ſenſim diſſuendæ
ſunt,

sunt, non subitò discindendæ. Ego vero
Auctor sum, ut hanc societatem quam
mùm abrumpas; est enim periculum in
ra. Dissolve, imò rumpe hos funiculos
in funem densus. At difficile est, aī
ceros à fucatis amicis discernere, nam
Salomonem Prov. 29. *Homo, qui blandi
etisque sermonibus loquitur amico suo,
expandit gressibus ejus.* In hoc se rete
induunt, præsertim adolescentes, antequa
nodos advertant. Audi, quædam tibi indi
bo signa, è quibus disces, amicos probos
improbis dignoscere. Est quis audax, &
diatorio genio præditus; amicitia dignus
citur, quia manu promptus. Alius parent
fortunas dilapidat; in amicum eligitur,
liberalis. Leges aliis contemnit, disciplina
spernit, moderatorum & parentum moni
minas, reprehensiones, promissa nihili,
parvi facit; in amicitiam se insinuat, ap
libertatis amantem. Compotationibus &
dis indulget aliis; melius lanistas, caupones
saltatores, cupedinos, quām Præceptor
suos novit; in amicitiam recipitur, quia cred
tur elegans. Alius jocis perfluit obsecenis
ridet Sacra, flagitia sua salibus excusat insul
sis, protervis, petulantibus, naso gaudi
alio

verdilos suspendere ; ejus placet consortium ,
quam quia acutus , facetus , urbanus putatur. Fuge
has amicitiæ pestes ; nocent maximè , cùm
maximiè placent. Platone teste , amicitiæ
sunt firmissimæ , quæ à teneris annis coales-
cunt : difficulter separe , quos non modò æ-
tas , sed etiam mores conjungunt. Verè Sira-
cides cap. 6. *Ab inimicis tuis separare , & ab
amicis tuis attende.* Lælius apud Ciceronem
de Amicitia , docet , eam nullo esse scelere co-
lendam ; est enim turpe & in honestum , quid-
quid virtute non nititur , communi verbo :
*Amicitia aut pares accipit , aut facit : qui tan-
git picem , inquinabitur ab ea.* Amicus est
Plato (inquietab Aristoteles) sed magis amica
veritas ; amicus Pylades , amicus Orestes , sed
citra offendam DEI. Et quia *Amicus* dicitur
alter Ego , vide , quam personam induas , cùm
te lenonis alicujus , aut histrionis , aut gna-
thonis non tantum amicum , sed etiam *alte-
rum ipsum* jactas. Ut uva livorem ducit ab
uva , sic ætas tenerior corruptionem à socio ;
ab quoties est homo homini lupus , dum bene
stantem secum in præcipitum rapit ! sub a-
mici larva latet innocentiae prædo. Si sapi-
igitur , tam infidam amicitiam , vel generosè
abrumpit , vel Alexandri Macedonis gladio

unc

uno ictu discinde. In posterum consul
amicos adscisce, memor illius gnomæ rem
thagoricæ: *Ne cuivis dextram injicio*: liar
plora mores illius, cuius te similem exi
Inter falsos amicos Ecclesiasticus c. 6. re pe
set eos, qui nidorem culinæ sequuntur: aga
amicus, ait, *socius mensæ*, & non permi
bit; à corio, ut canis, non absterrebitur:
Eto: quamdiu nummulus tinnit in ma
pio, strident organa assaria, densius fur
caminus, fervent ollæ, tamdiu fervet am
tia; hæ si frigescunt, frigent salutantium
ambientium, deducentium officia, dilatu
tur vacuatâ lagenâ compransores infidi:
tu, tanquam pestilens contagium fuge,
Poëtam audi:

*Hunc, quem vinatibi, quem mensa para
amicum,*

Esse puta fictæ pectus amicitiae.

*Vinum amat, & Cyathos, & sumina
ostrea, non te:*

Sublato vino nullus amicus erit.
Optimè dixit, qui ajebat, Amicitiam illa
quæ inter pocula contrahitur, vitream esse
---- *Diffugiunt, cadis*
Cum face siccatis, amici,
Ferre jugū pariter dolosi. Hor. I. I. Od. 1
Sat.

Satis, credo, ex his intelligis, quod tua te
remerari in ita cum homine improbo fami-
liaritas adduxerit; quam propè absueris ab
exitio: &, nisi fallor, audio gemitus oris &
pectoris pravitati indolentis. Habis, quod
agas gratias benignissimo Numinis, qui te, in
luto altius harentem, singulari favore extra-
xit. Et unde hæc gratia? Libet usurpare ver-
ba, Sap. 4. Placita enim erat DEO anima il-
lins; propter hoc properavit educere illum
de medio iniquitatum. Agnovit hoc olim
Augustinus ille, qui qualis in juvenili aetate
fuerit, in Confessionibus suis sparsim prodit, &
errata sua palam orbi facere non dubitat:
quem librum tibi sedulò pervolvendum sua-
deo; experieris Spiritum DEI intus agentem,
& illas *Nugas nugarum*, quibus ad insaniam
captus fuerat, discutientem. Ego plura non
adjungo; ad illum Doctorem te remitto, uni-
de copiosius hauries, quam sicca hæc epis-
tola docere te possit. Impono finem meæ
parænesi, & animitus opto ut, qui secutus es
errantem, sentias pœnitudinem & affectum
resipiscentis. Ipse jam victor sui de se testatur
lib. 9. Quam suave mihi subito factum est,
carere suavitatibus nugarum? & quas amittere
metus fuerat, jam dimittere gaudium
erat.

E

erat.

erat. Plura in hanc sententiam ipse fecit ibidem. Vale, & ut illud, non tam de S. & suorum aberrante dextera, quam Augustini eius te juventute epiphonema, in te convenire, enitere:

Si non errâsse, fecerat ille minus.

X.

EUSEBIO FRONTIN

Tironi Religioso,

Salutem, & perseverantiam.

VEnit nudius tertius ad me mater madentibus oculis; causam lacrimarum rogata respondit, se ex Viro gravi, Ordine Religiosi, cui nuper te addixisti, percepti tibi & saluti tuae meritò timendum esse, quia videaris cum uxore Loth spectare retrò, que, unde laudatissimè discessisti, periculum redditum meditari. Dixi, meliora de speranda: nihil esse novi, Tirones Religiosi diversis motibus jactari, & saepius inconstitiae spiritu tentari. Subjunxit illa: ah utinae meliora de filio meo! utinam vel nunquam me matrem viduam deseruisset, vel in annis